

IPI – "INSTITUT ZA PRIVREDNI INŽENJERING", d.o.o.
Fakultetska 1, Zenica, Bosna i Hercegovina

ISO 27001

STATISTIČKA ANALIZA PODATAKA O OBAVLJENIM TEHNIČKIM
PREGLEDIMA U PRVOM TROMJESEČJU 2012. GODINE I STRUČNE
TEME / STATISTICAL DATA ANALYSIS OF THE TECHNICAL
INSPECTIONS IN FIRST QUARTER OF 2012 AND PROFESSIONAL
TOPICS

Stručni bilten broj 18

STRUČNI BILTEN – IPI

Zenica, april/travanj 2012. godine

Izdavač: Institut za privredni inženjering d.o.o.
Fakultetska 1, Zenica, Bosna i Hercegovina

Za izdavača: mr. sc. Fuad Klisura, dipl. ing. mašinstva/strojarstva

Autori: Muhamed Barut, dipl. ing. saobraćaja/prometa
mr. sc. Fuad Klisura, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
Davor Vidović, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
Josip Petrić, dipl. kriminalist
Bego Hadžić, mr. saobraćaja/prometa
Edina Redžić, ek.teh.
Denis Šišić, el.teh.
Džemal Burina, dipl. ing. saobraćaja/prometa
mr. sc. Dragana Agić, dipl. iur
Samra Beganović, dipl. iur
Ibrahim Mustafić, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
Enver Delić, dipl. oec.
Semir Selimović, dipl. ing. mašinstva/strojarstva

Redakcijski odbor: prof. dr. Sabahudin Ekinović, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
prof. dr. Nermina Zaimović-Uzunović, dipl. ing.
mašinstva/strojarstva
prof. dr. Safet Brdarević, dipl. ing. mašinstva/strojarstva

Recenzent: doc. dr. Sabahudin Jašarević, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
(Mašinski fakultet u Zenici)

Lektor: mr. sc. Dragana Agić, dipl. iur

Računarska obrada: Institut za privredni inženjering d.o.o. Zenica

Štampa/Tisak: Štamparija Fojnica

Za Štampariju/Tiskaru: Šehzija Buljina

Tiraž: 400 komada

SADRŽAJ / CONTENTS

IZVOD IZ RECENZIJE

1. UVOD / INTRODUCTION

2. UKUPAN BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA U PRVOM TROMJESEČJU 2012. GODINE PO VRSTAMA PREGLEDA (FBIH, KANTONI, STANICE) / TOTAL NUMBER OF COMPLETED TECHNICAL INSPECTIONS IN FIRST QUARTER OF 2012 BY TYPE (FB&H, CANTONS, STATIONS) - 2 -

Muhamed Barut, Fuad Klisura

3. KOMPARATIVNI PRIKAZ SAOBRAĆAJNIH DELIKATA NA PODRUČJU ŽUPANIJE POSAVSKE/KANTONA 2 ORAŠJE / COMPARATIVE PRESENTATION OF TRAFFIC DELICTS IN THE CANTON 2 ORAŠJE - 29 -

Davor Vidović

4. ORGANIZACIJA PREVENTIVNOG RADA U NADZORU NAD PRISUTNOSTI ALKOHOLA / ORGANIZATION PREVENTIVE WORK IN SUPERVISION PRESENCE OF ALCOHOL..... - 37 -

Josip Petrić

5. FAKTORI KOJI UTJEČU NA REZULTATE SAOBRAĆAJNO-TEHNIČKOG VJEŠTAČENJA / FACTORS AFFECTING THE RESULTS OF TRAFFIC-TECHNICAL EXPERTISE..... - 46 -

Bego Hadžić, Denis Šišić, Edina Redžić

6. ISPITIVANJE TEHNIČKE ISPRAVNOSTI VOZILA SA UGRAĐENOM PLINSKOM INSTALACIJOM I EKONOMSKO-EKOLOŠKI ASPEKT KORIŠTENJA TAKVIH VOZILA / TECHNICAL INSPECTION OF VEHICLES (ROADWORTHINESS TEST) EQUIPPED WITH GAS INSTALLATIONS AND ECONOMIC-ENVIRONMENTAL ASPECT USING OF SUCH VEHICLES - 50 -

Džemal Burina, Fuad Klisura

7. JAVNI CESTOVNI PRIJEVOZ / PUBLIC ROAD TRANSPORT..... - 56 -

Dragana Agić, Samra Beganović

8. EDUKACIJA STRUČNOG OSOBLJA KOJE OBAVLJA POSLOVE TEHNIČKOG PREGLEDA VOZILA NA PODRUČJU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE U PERIODU 01.01.-31.12.2011. GODINE / EDUCATION PROFESSIONAL PERSONNEL PERFORMING WORK VEHICLE INSPECTION IN THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA IN THE PERIOD 1 JANUARY TO 31 DECEMBER 2011 - 60 -

Ibrahim Mustafić

9. ZAŠTITA INFORMACIJA I MEĐUNARODNI STANDARD ISO/IEC 27001 / INFORMATION PROTECTION AND INTERNATIONAL STANDARD ISO/IEC 27001 - 64 -

Enver Delić, Semir Selimović

2. UKUPAN BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA U PRVOM TROMJESEČJU 2012. GODINE PO VRSTAMA PREGLEDA (FBiH, KANTONI, STANICE) / TOTAL NUMBER OF COMPLETED TECHNICAL INSPECTIONS IN FIRST QUARTER OF 2012 BY TYPE (FB&H, CANTONS, STATIONS)

**Autori: Muhamed Barut, dipl. ing. saobraćaja/prometa
mr. sc. Fuad Klisura, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
Institut za privredni inženjering, Zenica**

Sažetak

U ovom radu je dat prikaz broja obavljenih tehničkih pregleda za Federaciju BiH, kantone i stanice za tehnički pregled vozila. Prikazan je i čitav niz zanimljivih statističkih podataka iz dobivenih putem informacionog sistema. Treba izdvojiti podatke o prosječnoj starosti vozila prema vrsti vozila, broju evidentiranih neispravnosti po uređajima koji se kontrolišu prilikom pregleda, te broju neispravnosti po stanicama za tehnički pregled vozila. U gotovo svakom od brojeva stručnog biltena prezentiraju se i novi podaci važni za područje sigurnosti saobraćaja.

Ključne riječi: tehnički pregled, neispravnost, prosječna starost vozila, vrste pregleda, EKO test

Abstract

This paper presents the number of performed technical inspections/roadworthiness tests for the Federation B&H, the cantons and stations for technical inspection of vehicles. Presented is a range of interesting statistics from the results obtained via the information system. Needs to be sorted the data on the average age of vehicles by vehicle type, the number of registered defects by the devices that are controlled during the technical inspection, and the number of defects on the stations for technical inspection of vehicles. In almost all of the numbers expert bulletin presents the new data relevant for the field of traffic safety.

Key words: technical inspection/roadworthiness test, defect, the average age of vehicles, types of inspections, ECO test

3. KOMPARATIVNI PRIKAZ SAOBRAĆAJNIH DELIKATA NA PODRUČJU ŽUPANIJE POSAVSKE/KANTONA 2 ORAŠJE / COMPARATIVE PRESENTATION OF TRAFFIC DELICTS IN THE CANTON 2 ORAŠJE

Autor: Davor Vidović, dipl. ing. mašinstva/strojarstva

Glavni inspektor u MUP – u ŽP Orašje, načelnik Jedinice za profesionalne standarde

Sažetak

Bezbjednost javnog saobraćaja je jedan od bitnih faktora koji u znatnoj mjeri utiče na konačnu ocjenu bezbjednosnog stanja, te će se obraditi saobraćajni prekršaji i nezgode kao teži oblici nepoštivanja pravila ponašanja učesnika u saobraćaju. U tom smislu biti će prezentovani analitički, tabelarni i grafički pokazatelji koji se odnose na bezbjednost javnog saobraćaja na području županije/kantona sa podacima za 2010. i 2011. godinu.

Ključne riječi: bezbjednost saobraćaja, saobraćajna nezgoda, prekršaj

Abstract

Safety of public traffic is one of the important factors that significantly affect the final evaluation of the safety situation, and will handle traffic violations and accidents as well as serious forms of violations of rules of behavior of traffic participants. In this sense will be presented analytically, tabular and graphical indicators relating to the safety of public transport in the Canton with data for 2010 and 2011.

Key words: traffic safety, traffic accident, violation

4. ORGANIZACIJA PREVENTIVNOG RADA U NADZORU NAD PRISUTNOSTI ALKOHOLA / ORGANIZATION PREVENTIVE WORK IN SUPERVISION PRESENCE OF ALCOHOL

**Autor: Josip Petrić, dipl. kriminalist
Generalni inspektor policije**

Sažetak

U ovom radu su prezentirani podaci kako alkohol utiče na vozača njegovu percepciju, reakcije i ponašanje. Prezentirani su podaci kako se alkohol razgrađuje, te ko i kako vrši kontrolu prisutnosti alkohola u organizmu vozača. Prezentirani su i statistički podaci o saobraćajnim nezgodama, koje su uzrokovali vozači pod uticajem alkohola.

Ključne riječi: alkohol, saobraćajna nezgoda, kontrola

Abstract

In this work are presented data how alcohol affects the driver's perception, reactions and behavior. The presented data how the alcohol decomposes, and who and how controls the presence of alcohol in the body driver. Presented statistical data on traffic accidents, which are caused by drivers under the influence of alcohol.

Key words: alcohol, traffic accident, control

5. FAKTORI KOJI UTJEČU NA REZULTATE SAOBRAĆAJNO-TEHNIČKOG VJEŠTAČENJA / FACTORS AFFECTING THE RESULTS OF TRAFFIC-TECHNICAL EXPERTISE

Autori: Bego Hadžić, mr. saobraćaja/prometa
Edina Redžić, ek. teh.
Denis Šišić, el. teh.
Institut za privredni inženjering, Zenica

Sažetak

U ovom radu su dati podaci šta to sve može uticati na rezultate jednog saobraćajno-tehničkog vještačenja. Obradena je problematika kočenja sa svim mogućim varijacijama koje mogu nastati i brzine vozila (granične, dopuštene, prilagođene).

Ključne riječi: kočenje, brzina, vještačenje

Abstract

In this paper presents the data what it all may affect the results of a traffic-technical expertise. Elaborates on the issues the braking with every possible variation that can occur and speed (limit, permitted, adapted).

Key words: braking, speed, expertise

6. ISPITIVANJE TEHNIČKE ISPRAVNOSTI VOZILA SA UGRAĐENOM PLINSKOM INSTALACIJOM I EKONOMSKO-EKOLOŠKI ASPEKT KORIŠTENJA TAKVIH VOZILA / TECHNICAL INSPECTION OF VEHICLES (ROADWORTHINESS TEST) EQUIPPED WITH GAS INSTALLATIONS AND ECONOMIC-ENVIRONMENTAL ASPECT USING OF SUCH VEHICLES

Autori: Džemal Burina, dipl. ing. saobraćaja/prometa
mr. sc. Fuad Klisura, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
Institut za privredni inženjering, Zenica

Sažetak

U ovom radu ukratko je predstavljena procedura tehničkog pregleda vozila sa ugrađenom plinskom instalacijom. Ukazano je na sve bitne stavke na koje treba obratiti pažnju prilikom vršenja tehnologije tehničkog pregleda za vozila sa ugrađenom plinskom instalacijom.

U radu su predstavljeni rezultati jedne pratkične analize isplativosti ugradnje plinske instalacije na vozilu – marke ŠKODA, model OCTAVIA i to sa ekonomskog i ekološkog gledišta.

Ključne riječi: certifikacija, tehnički pregled, plinska instalacija, ekologija

Abstract

This paper briefly presents a procedure for technical inspection of vehicles with built-in gas installation. It was pointed out to all the essential items that need to be observed when performing technical inspection for vehicles with built-in gas installation.

The paper presents the results of one practical cost-benefit analysis mounting gas installation on the vehicle - ŠKODA, model OCTAVIA and it from economic and environmental point of view.

Keywords: certification, technical inspection, gas installation, ecology

7. JAVNI CESTOVNI PRIJEVOZ / PUBLIC ROAD TRANSPORT

Autori: mr.sc. Dragana Agić, dipl. iur
Samra Beganović, dipl. iur
Institut za privredni inženjering, Zenica

Sažetak

Javni prijevoz je prijevoz koji je pod jednakim uslovima dostupan svim prijevoznicima i korisnicima usluga prijevoza i koji se vrši uz naknadu. Prijevoznik je obavezan pridržavati se utvrđenih cijena prijevoza. Da bi dobio licencu prijevoznik mora ispuniti određene uslove. Javni cestovni prijevoz može da bude javni prijevoz putnika i javni prijevoz tereta. I prijevoz putnika i prijevoz tereta mogu da budu linijski i vanlinijski.

Ključne riječi: javni prijevoz, putnik, teret

Abstract

Public transport is transport that is available, on equal terms, to all operators and users of transport services and that is done for a fee. The carrier is obliged to adhere to the established prices for transport. To become licensed operator must meet certain conditions. Public road transport may be public passenger transport and public cargo transport. Passenger and cargo transport can be regular and occasional.

Keywords: public transport, passenger, cargo

8. EDUKACIJA STRUČNOG OSOBLJA KOJE OBAVLJA POSLOVE TEHNIČKOG PREGLEDA VOZILA NA PODRUČJU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE U PERIODU 01.01.-31.12.2011. GODINE / EDUCATION PROFESSIONAL PERSONNEL PERFORMING WORK VEHICLE INSPECTION IN THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA IN THE PERIOD 1 JANUARY TO 31 DECEMBER 2011

**Autor: Ibrahim Mustafić, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
Institut za privredni inženjering, Zenica**

Sažetak

U ovom radu su prikazani rezultati provjere znanja stručnog osoblja uposlenog na stanicama tehničkih pregleda u periodu 01.01.-31.12.2011. godine na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine. Rezultati provjere znanja stručnog osoblja obavljani su u 2 grada u 2 termina, a prisustvovalo je ukupno 6 kandidata. Svi kandidati su uspješno zadovoljili na ispitu. Osim toga date su i informacije o obavljenoj obaveznoj redovnoj edukaciji za isto ovo osoblje, a koja se vrši svake godine od 2007. godine. Edukacija je obavljena na lokalnom nivou, u 6 gradova i u 13 termina.

Ključne riječi: *STP, kontrolori tehničke ispravnosti, voditelji stanice, licencni ispiti*

Abstract

This paper presents the results of assessment of expert staff employed in the technical inspection stations in the period 1 January to 31 December 2011. year in the Federation of Bosnia and Herzegovina. Results of assessment of professional staff were carried out in two cities in 2 terms, and attended by a total of 6 candidates. All the candidates have successfully met the exam. In addition given the information on the completed mandatory regular training for the same personnel, which is done every year since 2007. Training is conducted at the local level, in 6 cities and 13 terms.

Key words: *STP, controller roadworthiness, head of technical inspection station, licensing exams*

9. ZAŠTITA INFORMACIJA I MEĐUNARODNI STANDARD ISO/IEC 27001 / INFORMATION PROTECTION AND INTERNATIONAL STANDARD ISO/IEC 27001

Autori: Enver Delić, dipl. oec
Semir Selimović, dipl. ing. mašinstva/strojarstva
Institut za privredni inženjering, Zenica

Sažetak

Računari i Internet su postali integralni dio poslovanja većine modernih organizacija. Putem Interneta lako komuniciramo sa prijateljima, poslovnim partnerima i državnim institucijama, a također čuvamo veliki broj podataka na svojim serverima i računarima kako bi im mogli lako pristupiti. Dok se ljudima pruža pristup važnim uslugama iz kancelarije/dnevne sobe, javljaju se veliki izazovi odgovarajuće zaštite tih resursa.

Broj informacija koje cirkuliraju kroz informacione sisteme u svijetu se povećavaju iz dana u dan. Internet sadržava brojne kreditne kartice, povjerljive ugovore, prototipove i putem interneta se dijele mnogi planovi za nove proizvode i usluge. Mnogi ljudi nemaju dobre namjere i nastoje da preuzmu neke informacije zbog malverzacija. Zbog toga preduzeća pokušavaju da zaštite svoje informacije i implementiraju ISO/IEC 27001 standard kvaliteta. Sa implementacijom standarda preduzeća demonstriraju da su sposobne za zaštitu svojih informacija i planova. Implementacija ISO/IEC 27001 standarda kvaliteta zahtjeva nova zadatke i veću edukaciju za zaposlene, a takođe i mnogo više dokumentacije. Drugim riječima, zaposleni moraju biti svjesni ciljeva i savjesni. Preduzeća trebaju da provjeravaju svoje vlastito poslovanje više puta tokom godine u vlastitoj režiji, kontinuirano edukuju svoje ljude i auditiraju svoje poslovanje svake godine sa nezavisnim auditorima.

Ključne riječi: zaštita informacija, ISO/IEC 27001 standard kvaliteta, politika kvaliteta

Abstract

Computers and Internet are integral part of businesses of most modern organisations. Via Internet we lightly communicate with friends, business partners and states institutions. Also we store many data at servers and computers in order to our ease access to it. When offers approach to important services for peoples from office or sitting room, appears great provocations of appropriate security of that resources.

Value of information which circulate throuh informations systems in the world are increasing from day to day. Internet contain nombors of credite carts, confidential contracts, prototypes and through internet many plans sharing for new items and services. Many people have not got good intentionts and try to take same informations for malversations. Because of that companies try to protects its informations and implement quality standard ISO/IEC 27001. With standard implementation companies demonstrate that are capable for protection of there informations and plans. Implementation of ISO/IEC 27001 standard require new tasks and more educations for employee, and also plenty of dokumentation. In oder words, employee have to be more purposeful and conscios. Companies need to checking his own business more time through year by itself, continuous educate there people and auditing own business every year with independent auditors.

Key words: information protection, ISO/IEC 27001 standard quality, quality policy